

Bariřa Dair

Berivan VARGÜN

www.undp.org.tr

1 Eylül'ün Birleşmiş Milletler tarafından Dünya Barış Günü olarak ilan edilmesinin üzerinden onca yıl geçmesine rağmen dünyanın her yerinde savaşın, çatışmanın, terörün, kinin, açlığın yoksulluğun ve yoksunluğun izleri var. On binlerce insanın yaşamını yitirdiği, sakat kaldığı, evsiz, yurtsuz bırakıldığı bir gerçek.

Almanya'nın Polonya'yı 1 Eylül 1939 yılında işgal etmesiyle başlayan 2. Dünya Savaşı'nın ardında elli iki milyon ölü, milyonlarca yaralı, harabe haline gelmiş kentler kaldı ve geçmişin acılarını göz önüne sermek için savaşın başlangıç tarihi olan "1 Eylül" Dünya Barış Günü olarak ilan edildi. Aradan geçen onca zamana rağmen evrensel barışın kurulmasına yönelik mücadeleler verilse de bugün inkar edilemez bir gerçek, savaş.

Savaşın korkunçluğu ise sadece yaşamların yitirilmesi ile sınırlı değil. Binlerce insanın sakat kalması, yerini, yurdunu, toprağını terk etmeye zorlanması, özellikle kadınların ve çocukların tecavüze uğraması, savaşı yaşamış, mağdur olmuş insanların, savaş mağdurlarının travmaları, barışın bir ütopya olarak insanlığın karşısında durduğunu gösteriyor. Özellikle savaş sanayinin gün geçtikçe büyümesi, -verilere göre dünyada barış için harcanan her 1 Dolar karşılık, silahlanmaya 2000 Dolar harcanılmakta- demokrasi ve insan hakları adı altında savaşın, ça-

tışmanın, silahın, yeniden ve yeniden üretimi, her koşulda silahlanmayı meşrulaştıran düşüncelerin "yaşamak için mecbursun" düşüncesiyle birleşmesi, barışın ancak eşit ve insanca yaşanılacak bir dünyada mümkün olacağını unutturdu.

İnsan hakları ihlallerinin, insanlığa karşı işlenen suçların ve dünya kaynaklarının sömürülmesini amaçlayan politikaların bile demokrasi ve insan hakları temellerine dayanılarak meşrulaştırılmaya çalışılması, barış için verilecek mücadelelerin ve barış için atılacak adımların ne kadar gerekli ve ne kadar önemli olduğunu göstermekte... Bir tarafta temel insan haklarının ve evrensel yaşam hakkının savunuculuğu yapılmaya çalışılırken diğer taraftan, sorunlara barışçıl çözümler aramak yerine, farklı olana karşı baskı, şiddet ve yok sayma politikalarıyla çözümler üretmeye çalışmak, şiddet ve baskı içeren tüm yöntemleri düzen ve eğitim aracı olarak kullanmak günümüz dünyasının ikilemi.

Bölgesel savaş yaşanan ülkelerdeki kaosun artması çok kimliklilik ve çok kültürlülük anlayışının göz ardı edilerek, ötekileştirme politikalarının insanların en hassas değerleri üzerinden gün geçtikçe daha fazla üretilmesi, dünya üzerinde kurulabilecek barışa olan inancı da sarsmakta. Egemenlerin kendi çıkarları doğrultusunda daha güçsüz olanı yok sayması, kendi gibi olmayanı her koşuldan yoksun

birakması, özellikle görmezden gelmesi güç ilişkilerinin yansımaları olarak karşımıza çıkmakta.

Şiddet ve saldırının bir hak aracı olarak sergilenmediği bir dünya hepimizin özlemi, yok etmeye, görmezden gelmeye dayalı politikaların hiçbir zaman yarar getirmediği ve barışı sağlayamadığı gün gibi ortada. Birlikte yaşama kültürünün hangi etnik kökenden, hangi dinden, hangi mezhepten, hangi düşünceden olursa olsun tüm insanların özgür ve hakları yönünden, eşit doğdukları inancıyla inşa edilmesi, öteki diye ayrılanın farklılığının, bir yabancılaşma ve uzaklaşma unsuru olarak değil, anladıkça aşılabilir, kültürel zenginliğin parçaları olarak yorumlanması, farklıya ait olanın yaşama katkı koyan değerler olabileceğinin bilincine varılması, yitirilen hoşgörüyü görmemizi sağlayacaktır. Sorunların insan hakları temelinde ve hukukun üstünlüğüne inanılarak çözülmeye çalışılması yitirilen sağduyunun kazanımı açısından da bir adım olacaktır.

Barış, savaş, ötekileştirme ve sağduyudan bahsetmişken; Türkiye’de de özellikle 29 Temmuz’da İçişleri Bakanı Beşir ATALAY’ın toplumun tüm kesimlerine yönelttiği “Kürt sorununa çözüm sürecine katılın” çağrısı ve bir model oluşturma çabası içine girildiği, gündemin birinci maddesi olarak karşımızda durmaktadır. Kamuoyunda ilgiyle karşılanan bu çıkış, sorunun tespiti ve çözümü için çeşitli kesimlerden eleştirileri, yadsımları, desteği, inkarcılığı, kabullenmeyi de beraberinde getirdi. Bu çağrıya yöneltilen en fazla eleştiri; bir çözüm beklentisi içerisindeki kesimin beklentilerinin sınırlarına geldiği ortadayken, aceleyle atılmış her adımın, aceleyle başlatılmış bir çözüm ve model arayışının kimseye fayda getirmeyeceği, hatta ortamı daha da gereceği ve insanları giderek daha da radikalleştireceği üze-

www.istanbulbarosu.org.tr

rineydi. Bulunacak çözüm modelinin hem beklentilere yanıt vermesi hem de toplumun tüm kesimlerinin ortak akılla sahipleneceği bir model olması barışa olan inancımızı yineleyecektir.

www.hurriyet.com.tr

Bu ortamda empati duygusunun geliştirilmesi için herkes üzerine düşeni yapmalıdır. Toplumu daha da gererek ayrılıkçı etnik milliyetçiliği kışkırtmak için sarf edilen çaba amacına ulaşmamalı. Birlikte yaşama kültürünün baltalanmaya çalışılarak geri dönülemez sonuçların oluşmasını sağlayan etkenlerin ortadan kaldırılması son derece önemlidir. Bu sürece gösterilen tepkiler ve protestoların kimi çevrelerce kullanılarak Türk ve Kürt etnik çatışmasına dönüştürülmek istendiği ortadadır. Birbirlerine kan bağı ve kültürel değerlerle bağlanmış insanları ayırtırmak ve birbirlerine kırdırmaya çalışmak ta bir çeşit terörizmdir. İnsan ancak karşısındakini anladığında ya da anlayabilmek için samimi çaba sarf ettiğinde, barışın evrensel varlığını hatırladığında ve hatırlattığında sorunu çözecektir. Böylece ayrılıkçılık tohumları ekmek isteyenler amaçlarına ulaşamayacak ve halkı provoke etmeyeceklerdir. Binlerce insanın yaşamını alt üst eden, hem bölge halkının hem de Türkiye genelinin yaşamında travmalara sebep olan terörün ortadan kalkması için herkesin üzerine düşeni yapması gerektiğini tekrar vurgulamak gerekiyor. Şiddetin bir hak arama aracı olarak kullanılmasının ne kadar yanlış olduğu ve ortak kültür varlığımızı yok ettiği gün gibi ortadayken acılara yeni acıların eklenmemesi ve özlemi duyulan barışın inşası için sağlam ve ortak aklın **EVET** diyebileceği adımların atılması gerekmektedir.